ЗВІТ
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ НАСЕЛЕННЯ

ВСТУП

Головною метою проведення оцінювання потреб населення Пасічнянської територіальної громади у соціальних послугах є забезпечення доступності, своєчасності та належної якості надання соціальної допомоги сім'ям та особам, які опинилися у складних життєвих обставинах, а також розбудова дієвої та комплексної системи соціального захисту на місцевому рівні. Проведене оцінювання дозволяє сформувати об'єктивне бачення поточного стану забезпечення мешканців послугами, виявити ключові виклики та розробити обґрунтовані рекомендації для подальшого планування та розвитку соціальної сфери громади.

Нормативно-правовим підґрунтям для проведення цієї роботи слугують Закон України «Про соціальні послуги» та наказ Міністерства соціальної політики України від 19 квітня 2023 року № 130-Н «Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11 липня 2023 року за № 1169/40225, а також інші нормативно-правові акти у сфері захисту прав громадян та підтримки вразливих верств населення.

Звіт підготовлено на основі комплексного аналізу, що поєднує опрацювання офіційних документів і даних із результатами соціологічного та експертного дослідження. В межах оцінювання було проведено аналіз демографічних показників, інформаційних баз даних органів соціального захисту, Управління «Центру надання адміністративних послуг» та наявних ресурсів надавачів соціальних послуг. Для детального вивчення ситуації здійснено соціологічне опитування вразливих категорій населення, зокрема місцевих жителів та внутрішньо переміщених осіб з-поміж сімей з дітьми, осіб з інвалідністю та громадян похилого віку. Крім того, професійна оцінка сформована на основі опитування посадових осіб органів місцевого самоврядування та фахівців комунальних і громадських організацій, які надають соціальні послуги в громаді.

Отримані за результатами дослідження дані є підґрунтям для визначення точної чисельності осіб і сімей, які потребують базових та спеціалізованих послуг, формування переліку пріоритетних напрямів соціальної підтримки.

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Пасічнянська сільська територіальна громада з центром в с. Пасічна Надвірнянського району Івано-Франківської області утворена в 2019 році. До складу громади увійшли наступні населені пункти : село Пнів, село Мозолівка, село Білозорина, селище Битків, село Пасічна, село Постоята, село Букове, село Соколовиця, село Зелена, село Черник, село Максимець.

Па́січна — центр сільської ради. Лежить на річці Бистриці Надвірнянській за 13 км від районного центру Надвірна і за 15 км від залізничної станції Надвірна. Через село проходить автодорога Надвірна — Бистриця.

Найвищою горою села є гора Бзовач, висота якої становить 975 метрів. Через Пасічну протікає багато потоків, які впадають у Бистрицю Надвірнянську. Найбільші з них Бухтівець, Розтока, Чорчин. На Розтоці розташований однойменні водоспади Розтока (4 м) і Розтока нижній (1,5 м), а на Бухтівці — Бухтівецько-Бистрицький (3 м), Бухтівецький верхній (3,5 м) та Бухтівецький (8 м) водоспади. Останній у 1972 році взято під охорону як гідрологічну пам'ятку природи місцевого значення. Поряд з ним розташований Крапельковий водоспад (10 м), а на відстані приблизно 1,5 км — водоспад Дзвінка (5,7 м).

Село Пасічна лежить в Скибовій зоні складчастої області Українських Карпат. До цієї зони приурочені місцеві родовища нафти, газу, залізної руди, скляних пісків, сірих вапняків, вапнистих пісковиків.

Пасічна розташована на території Галицької Гуцульщини.

Назва села походить від слова «пасіка». В минулому люди вирубували ліси, спалювали їх і на тому місці будували хати. Ці місця називалися «пасіки». Інша версія така, що місцеві жителі займалися бджільництвом, вивозили у ліси вулики, і звідси пішла назва.

В селі добувають природний газ. На території села також розміщено три механічні кар'єри. Вони виробляють вапно, бутовий камінь, щебінь, пісок, холодний асфальт, гравій, мармурові крихти, грубоколоту шашку, вапняковий камінь. У Пасічній є також 2 лісництва (Пасічнянське і Бухтівецьке), які входять до Надвірнянського держлісгоспу.

Територія Пасічної переважно розміщена по хребтах Українських Карпат. Пасічна межує з селами Пнів і Зелена. Село поділено на присілки(Постоята, Розтока, Підкливи, Поле, Козарки, Майдан, Верхня та Нижня Криминоси (Криминоси), Горішнянка (Струкалєнка) та інші).

На території села зареєстровані три греко-католицькі церкви: УГКЦ «Святої Параскеви», отець Олег Гуляк, УГКЦ «Петра і Павла», отець Олег Гуляк, УГКЦ «Пресвятої Трійці» (Постоята), отець Олексій Градюк.

Перша письмова згадка про село належить до 1648–1654 років.

З 1860 року в Пасічній розпочинається видобуток нафти.

У 1930-х на території села знаходиться табір армії Польської республіки

В 1963 році став до ладу Пасічнянський газовий промисел. В 70-х роках було створено управління магістральних газопроводів «Прикарпаттрансгаз», яке експлуатує 11 газоконденсатних родовищ. З 1999 року Пасічнянський промисел підпорядковано газопромисловому управлінню «Львівгазвидобування». З 1970 році Пасічнянський нафтопромисел став цехом НГВУ «Надвірнанафтогаз». Внаслідок глибокого буріння у 1970 році започатковано Пасічнянське родовище.

У Пасічній **народилися:**

• державний і політичний діяч Михайло Цимбалюк.

Поховані:

• Софія Галечко — перша українська жінка-офіцер (хорунжа УСС).

Пнів — село Надвірнянського району Івано-Франківської області. За площею та кількістю населення Пнів є одним із найбільших сіл району. Розташоване вздовж автодороги Надвірна — Бистриця, за 2 км від районного центру. З північного заходу село омиває річка Бистриця Надвірнянська.

Вперше згадується Пнів в історичних джерелах 1482 року.

Назва села пов'язана з тим, що поселення виникло на місці, де було вирубано ліс в результаті загарбання Галицької Русі в середині XIV століття, тобто на «пнях». Це місце отримало назву «Пнів'я». Польський король щедро роздавав ці землі шляхті.

Село славиться не тільки своєю співочою назвою, але й своїм Пнівським замком, який розташований недалеко від м. Надвірна, навпроти Страгори (гори Стрибога)…

Щодо назви села то одні «знавці» стверджують, що на території села був ліс, який вирубали, його пні було викорчувано, і на їхньому місці з'явилося поселення. Звідси й назва — «Пнів».

Інші вважають, що під час так званої татаро-монгольської навали, коли завойовники зайшли в ліс, який нібито ріс на території села, був завчасно підпиляний, а коли зайшли завойовники, то їх було знищено звалюванням дерев. Після цього пні дерев були викорчувані, а на їхньому місці утворилося поселення, яке назвали «Пнів».

Третя версія походження назви села, була більш реальною. У давнину наші Пращури казали: «йду до пнів», тобто «йду до бджіл» до вуликів, що знаходилися в пнях дуба.

Згадується 18 листопада 1454 року в книгах галицького суду.

У податковому реєстрі 1515 року в селі документується 3 лани (близько 75 га), 1 лан орендував Іванко.

На початку XV ст. Пнів належав шляхтичеві *Іванові з Цуцилова*. Але пізніше з невідомих причин він продав половину свого маєтку в Пневі *Павлу Куропатві*.

В другій половині XVI ст. тут збудовано Пнівський замок. Відомі напади селян на замок у 1621 та в 1648 рр., коли ним оволоділи повстанці Семена Височана. Руїни замку збереглися до наших днів.

На території села зареєстрована греко-католицька церква «Непорочного Зачаття Діви Марії», адміністратор храму — отець Микола Костик, сотрудник — о. Ярослав Онуфрак.

Відомі Люди:

• Микола Лавринович — селянин, посол Галицького сейму 1-го, 2-го скликань.

• Нагірняк Василь — діяч РУРП, делегат Української Національної Ради ЗУНР, представляв Надвірнянський повіт; прислуговував священикам (дяк).

• Іван Петрович Федорак — командир сотні УПА «Гуцули».

• Головченко Юрій Петрович (1978—2017) — солдат Збройних сил України, учасник російсько-української війни

Би́тків — селище Надвірнянського району Івано-Франківської області, за 12 км на захід від залізничної станції Надвірна.

Вперше у письмових джерелах згадується у 1390 році як Будково. З часом Будково під впливом латинізації та полонізації змінилося на сучасну назву — Битків.

В 1829 році в Биткові проживало 1299 осіб, а вже 1887 році населення села зросло до 1400 осіб.

При церкві діяла школа. Відомості про це є в церковній книзі за 1850 рік, але, невідомо хто був першим вчителем і скільки дітей навчалося.

Битків став відомий з другої половини XVIII ст. У 80-х роках XIX ст. в Биткові розпочинається розробка нафтових родовищ. В цей час сюди приїжджали представники французьких капіталістів, які орендували нафтоносні ділянки землі.

1 квітня 1923 р. розпорядженням Ради Міністрів Польщі гміна Битків вилучена з Богородчанського повіту і включена до Надвірнянського.

На 01.01.1939 р. в Биткові проживало 4600 мешканців: 3020 українців, 1500 поляків (прибули в 1920-х роках на нафтопромисли, проживали в присілку «Копальня»), 40 євреїв і 40 німців).

В околицях Биткова є родовища нафти і природного газу. Газоліновий завод і нафтові промисли давно ліквідовано.

На території селища зареєстровані три греко-католицькі церкви: «Успіння Пресвятої Діви Марії», «Великомучениці Варвари» — отець Володимир Чорноокий, та «Святого Йосафата», отець Андрій Будзак. Також при церкві «Успіння

Пресвятої Діви Марії» діє молодіжна християнська організація «Первоцвіт» (керівник о. Володимир Чорноокий).

У Биткові народилися:

- Петро Бенюк — український актор
- Богдан Бенюк — український актор
- Іоан (Бойчук) (в миру Василь Іванович Бойчук) — єпископ Коломийський і Косівський УПЦ КП.
- Микола Гобдич — український хоровий диригент
- Роман Максимюк — український футболіст
- Михайло Максим'юк — історик-краєзнавець
- Томашик Василь Миколайович — професор, доктор хімічних наук, учений НАН України.

Зелена — село Надвірнянського району Івано-Франківської області, на Гуцульщині. Розташоване на віддалі 20 км від районного центру, до залізничної станції Надвірна — 22 км. Через село проходить автодорога Надвірна — Бистриця.

На території Зеленої розташовано 5 лісництв (Зеленське, Довбушанське, Хрипелівське, Черниківське і Максимецьке).

На південний схід від села розташований водоспад Кудринець.

Село відоме з першої половини XVIII ст., коли жителі Зеленої брали участь в опришківському русі. Тут у 1739 році побував Олекса Довбуш.

Також село було центром повстанської боротьби у 40-50-х роках XX сторіччя. За даними облуправління МГБ у Надвірнянському районі підпілля ОУН найактивнішим було в селах Пнів і Зелена.

На території села зареєстровані греко-католицькі церкви «Святого Дмитрія» (отці Василь Івасишин, Володимир Андрусяк) та «Зіслання Святого Духа» (отець Володимир Андрусяк).

У селі Зелена народилися:

- Лука Михайлович Гринішак (псевдо: «Довбуш»; 1917) — сотник УПА, командир куреня «Бескид» ВО-4 «Говерла», Надвірнянський надрайонний провідник ОУН (1949—1950), Лицар Бронзового Хреста бойової заслуги.
- Михайло Зеленчук (1924—2013) — голова всеукраїнського братства ОУН-УПА.
- Ганна Попович «Рожа» (29 травня 1925 — 12 березня 2015) — легендарна зв'язкова-машиністка надрайонового проводу ОУН.

Поблизу села Зелена загинувМикола Твердохліб (псевдо: **Грім**, *Музика*, *Петро*) (* 1911, с. Петрилів, Тлумацький район, Івано-Франківська область — † 17 травня 1954, поблизу с. **Зелена**, Надвірнянський район, Івано-Франківська область) — полковник УПА, командир ВО-4 «Говерля».

Площа населених пунктів 5950,6 га, в тому числі:

Територія	**Площа населених пунктів , га**
село Пасічна	1055,1
село Букове	125,0
село Постоята	254,0
село Соколовиця	27,0
село Пнів	1321,7
село Білозорина	346,0
село Мозолівка	294,7
село Зелена	830,2
село Черник	463,6
село Максимець	439,7
селище Битків	793,6
Разом:	**5950,6**

Транспортна логістика:

Відстань до районного центру (м. Надвірна) – 10 км.

Відстань до обласного центру (м. Івано-Франківськ) – 52 км.

Відстань від адміністративного центру до кожного з населених пунктів громади

Найменування населених пунктів, що входять до складу громади, із зазначенням адміністративного статусу	**Відстань від адміністративного центру до кожного з населених пунктів громади, кілометрів**
село Пасічна	0
село Букове	6
село Постоята	3
село Пнів	8
село Білозорина	8
село Мозолівка	10
село Зелена	9
село Черник	11
село Максимець	15
село Соколовиця	6
селище Битків	10

Територія - 42565,10 га в тому числі:

Територія	**всього, га**	**в тому числі, га**		
		земель державної власності	**земель комунальної власності**	**Земель приватної власності**
село Пасічна	9328,70	6662,7883	2066,1133	599,7984
Битківський старостинський округ	3170,0	2478,0	172,0057	519,8438
Пнівський	4352,30	1169,35	1627,7493	1555,2007

старостинський округ				
Зеленський старостинський округ	25714,1	22285,5298	2496,8698	933,2346

Чисельність постійного населення на 1 січня 2026 року – 20541 осіб; частка жінок – 52 % (10680 осіб), частка чоловіків – 48 % (9861 осіб).

Чисельність населення за віковими групами та статтю станом на 1 січня, осіб

Чисельність населення за віковими групами та статтю станом на 1 січня, осіб	2025 рік	2026 рік	Центральна садиба	Битківський старостинський округ	Зеленський старостинський округ	Пнівський старостинський округ
Жінки						
0-5	593	587	199	125	110	153
6-17	1809	1725	539	306	340	540
18-59	6123	5967	1774	1078	1212	1903
60 і старше	2503	2401	711	431	428	831
Чоловіки						
0-5	553	547	176	100	121	150
6-17	1842	1869	575	311	411	572
18-59	5872	5939	1724	1160	1133	1922
60 і старше	1593	1506	404	289	274	539

Населення, що вибуло протягом року з Пасічнянської територіальної громади у 2025 році складає 600 осіб, а у 2026 році (станом на 01 березня) - 124 особи.

Чисельність осіб, що прибули до Пасічнянської територіальної громади протягом 2025 року складає 553 особи, а у 2026 році (станом на 01 березня) - 131 особа.

У Пасічнянську громаду протягом 2026 року прибуло 17 осіб ВПО, з них 11 жінок, 2 чоловіки, 4 дитини.

2. ХАРАКТЕРИСТИКИ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ/СІМЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ, СТАН ОХОПЛЕННЯ СОЦІАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМИ

2.1. Чисельність вразливих груп населення

Кількість сімей, які перебувають на обліку як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах -**2**;

кількість сімей, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям –469;

кількість сімей з дітьми, члени яких мають інвалідність -327;

кількість сімей, у яких діти мають інвалідність –37 ;

кількість осіб з числа учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України – 104 ;

кількість дітей, батьки або один із батьків яких загинули внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України, бойових дій із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації-65;

кількість осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування (у віці 18-23 роки), які проживають в територіальній громаді -18;

кількість внутрішньо переміщених осіб – 50;

кількість осіб, яким заподіяно шкоду, пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією - 4;

кількість одиноких матерів-19.

Чинники, що зумовлюють вразливість / складні життєві обставини, які найбільш поширені в територіальній громаді:

Аналіз результатів дослідження свідчить, що чинники, які зумовлюють появу складних життєвих обставин (СЖО) серед мешканців Пасічнянської територіальної громади, мають зовнішній, об'єктивний та загальнодержавний характер**.** Вони безпосередньо пов'язані з кризовими процесами в країні (наслідками повномасштабної війни, макроекономічними коливаннями та загальним станом здоров'я населення), які наразі долає вся Україна.

Серед найпоширеніших узагальнених чинників, що впливають на рівень вразливості, виділено такі:

- психосоціальні та безпекові наслідки воєнного стану. Війна докорінно змінила структуру запитів населення, принісши глибокі психоемоційні травми,

втрату близьких (зокрема годувальників у родинах), необхідність адаптації для сімей, які змушені були залишити власні домівки, та загальне зростання тривожності в суспільстві. Пасічнянська сільська рада забезпечує всебічний супровід для кожного мешканця, який постраждав від війни. Ми не залишаємо людей наодинці з горем: організовано безперервну психологічну та ментальну підтримку, створено умови для швидкої соціальної інтеграції нових жителів у культурний та освітній простір, а дітям загиблих захисників надається особлива та постійна увага. Громада робить усе, щоб кожен відчував повагу, турботу та безпеку.

- економічний тиск та трансформація ринку праці. Інфляційні процеси, коливання доходів та загальні труднощі воєнного часу призводять до того, що окремі родини стикаються з браком фінансових ресурсів для самостійного забезпечення всіх базових потреб. Це загальноукраїнська тенденція, зумовлена об'єктивною ситуацією в економіці країни. Управління «Ценру надання адміністративних послуг» Пасічнянської сільської ради та відділ соціального захисту населення Пасічнянської сільської ради працюють максимально оперативно, гарантуючи швидке, безперешкодне та прозоре оформлення всіх передбачених державних допомог, субсидій та статусів. Пасічнянська сільська рада постійно залучає додаткові ресурси — через місцеві програми фінансуються адресні матеріальні допомоги, забезпечується безкоштовне харчування дітей у закладах освіти та координується робота з благодійними фондами для надання гуманітарної підтримки.

- біологічні фактори здоров’я та бар’єрність. Потреба у сторонньому догляді через інвалідність чи тривалі хвороби — це природні та медичні чинники, які є важким випробуванням для родин і часто обмежують працездатність працездатних членів сім'ї.

Головне завдання Пасічнянської сільської ради — створити безбар’єрне та підтримуюче середовище для таких сімей. Громада активно розвиває напрями соціальної інклюзії, допомагає у вирішенні щоденних побутових і медичних питань та координує надання реабілітаційних послуг. Фахівці регулярно взаємодіють із родинами, щоб вони відчували постійну підтримку.

2.3. Стан охоплення соціальними послугами вразливих груп населення, осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах

За результатами проведеного оцінювання, стан надання послуг характеризується стабільністю, адресністю та високою оперативністю реагування.

Усі мешканці Пасічнянської територіальної громади (як місцеві жителі, так і внутрішньо переміщені особи), які офіційно зареєстровані у реєстрах або звернулися самостійно, охоплені базовими та спеціалізованими соціальними послугами відповідно до їхніх індивідуальних потреб.

Завдяки активній роботі фахівців із соціальної роботи та профілактичним виїздам у населені пункти громади, складні життєві обставини виявляються на ранніх стадіях. Саме тому кількість сімей, які перебувають у кризі (на обліку СЖО), наразі мінімальна — більшість проблем вирішуються до того, як вони стануть критичними.

Для кожної родини чи особи, яка опинилася у скруті (сім'ї, які виховують дітей з інвалідністю, малозабезпечені громадяни, особи старшого віку), розробляється індивідуальний план дій. Послуги надаються комплексно — від юридичних консультацій та допомоги в оформленні державних виплат до психологічного супроводу та гуманітарного забезпечення.

Особлива увага Пасічнянської сільської ради спрямована на підтримку сімей загиблих захисників та внутрішньо переміщених осіб. Діти та члени сімей загиблих військовослужбовців перебувають під постійною опікою служби у справах дітей Пасічнянської сільської ради. Їм першочергово надаються послуги психосоціальної підтримки, оздоровлення та адресної матеріальної допомоги за рахунок місцевих програм.

Зареєстровані в громаді внутрішньо переміщені особи повністю інтегровані в життя громади. Вони мають рівний і безперешкодний доступ до всіх наявних адміністративних, медичних, освітніх та соціальних послуг.

Високий рівень охоплення послугами досягається завдяки чіткій координації між відділом соціального захисту, закладами охорони здоров'я, закладами освіти та правоохоронними органами. Якщо проблема родини потребує медичного втручання або інклюзивного навчання для дитини, рішення ухвалюється в межах єдиного вікна взаємодії.

Крім того, Пасічнянська сільська рада активно залучає ресурси благодійних фондів. Це дозволяє суттєво розширити обсяги натуральної допомоги (продуктові набори, засоби гігієни) без додаткового навантаження на місцевий бюджет.

Стан охоплення соціальними послугами у громаді доводить, що Пасічнянська сільська рада створила надійну та дієву систему захисту. Навіть в умовах загальнонаціональної кризи, викликаної зовнішніми факторами, громада контролює кожен соціальний ризик і гарантує, що кожен, хто потребує допомоги, отримує її вчасно, у повному обсязі та з повною повагою до людської гідності.

3. ОСНОВНІ СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПОТРЕБИ У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ ЖИТЕЛІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ З ЧИСЛА ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ/СІМЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ

3.1.Основні соціальні проблеми, актуальні для територіальної громади

На основі аналізу документів та результатів соціального опитування виділено ключові узагальнені проблеми, що найбільше впливають на рівень вразливості мешканців:

- зростання рівня психоемоційного напруження та потреба у ментальному відновленні. Тривалий стрес, пережиті кризові події та болючі втрати близьких сформували у значної частини населення стійку потребу в психосоціальній підтримці. Особливо гостро це проявляється у дітей та сімей, які потребують тривалої адаптації, відновлення внутрішнього ресурсу та допомоги фахівців для подолання тривожних станів.

- економічний тиск та необхідність посилення матеріальної стабільності родин. Зміна життєвих обставин, коливання доходів та труднощі з працевлаштуванням призводять до зниження купівельної спроможності сімей. Окремі родини стикаються з браком ресурсів для самостійного забезпечення всіх щоденних потреб, що викликає високий попит на отримання соціальних допомог, житлових субсидій та натуральної підтримки.

- труднощі соціальної адаптації через фактори здоров’я та бар’єрність. Наявність у родинах осіб чи дітей із хронічними захворюваннями або інвалідністю створює серйозні фізичні та побутові виклики. Це об’єктивно обмежує мобільність таких громадян, викликає ризик соціальної ізоляції та часто змушує працездатних членів сім'ї залишати роботу задля здійснення постійного стороннього догляду.

3.2. Можливі шляхи розв’язання існуючих соціальних проблем

Задля ефективної підтримки мешканців та мінімізації впливу виявлених проблем, сільська рада впроваджує комплексний та проактивний підхід за такими напрямами:

- розширення мережі психосоціальної підтримки. Впровадження дієвих програм ментального здоров'я, створення безпечних просторів для психологічного розвантаження дітей та дорослих, а також забезпечення безперервного індивідуального соціального супроводу для родин у кризових станах. Особлива, пріоритетна увага та турбота надається сім'ям, які зазнали найважчих втрат.

- посилення економічної стійкості через адресну муніципальну допомогу та партнерство. Забезпечення максимальної оперативності та безбар'єрності при оформленні всіх видів соціальних виплат. Паралельно з цим — розширення

місцевих програм підтримки (виділення одноразових грошових допомог із бюджету громади, організація пільгового харчування в закладах освіти) та системна координація з міжнародними благодійними фондами для залучення додаткових гуманітарних ресурсів (продуктових, гігієнічних наборів тощо).

-розвиток безбар'єрного середовища та інклюзивних послуг. Проведення регулярного моніторингу побутових і медичних потреб родин, які стикаються з фактором інвалідності. Шляхом розв'язання є посилення міжвідомчої взаємодії («соціальний захист – медицина – освіта») для надання комплексних послуг реабілітації, адаптації та побутової допомоги безпосередньо за місцем проживання громадян.

4. СТАН СИСТЕМИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ І ПОТРЕБИ ДЛЯ ЇЇ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

4.1. Наявні ресурси

Перелік надавачів соціальних послуг

У Реєстрі надавачів соціальних послуг, розміщеному на сайті Міністерства соціальної політики України, на території Пасічнянської сільської ради не зареєстровано надавачів соціальних послуг. Основним надавачем соціальних послуг для всіх категорій отримувачів у громаді є БФ БО «Карітас Надвірна».

БФ БО «Карітас Надвірна» Провадить діяльність на підставі договору із Пасічнянською сільською радою, яка фінансує її роботу. Роботу з мешканцями виконують залучені фахівці та волонтери організації, які безпосередньо відвідують людей у населених пунктах громади. Благодійна організація забезпечує виконання базового пакета соціальних послуг для осіб похилого віку, внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та родин із дітьми:

Догляд вдома

- Стаціонарний догляд

- Екстрене (кризове) втручання та натуральна допомога, фізичний супровід маломобільного населення.

Також у громаді виплачується компенсація фізичним особам, які здійснюють догляд за хворими родичами на непрофесійній основі.

Кадрове забезпечення:

-робота з надання послуг ведеться безпосередньо за місцем проживання вразливих громадян. Працівники відвідують села Пасічняської територіальної громади, щоб забезпечити адресність допомоги. При цьому навантаження на фахівців залишається високим, що зумовлює потребу у залученні додаткових спеціалістів.

Напрямки, які потребують подальшого посилення:

- психологічна підтримка та ветеранська політика: З огляду на збільшення кількості військовослужбовців, ветеранів війни та їхніх родин, актуальним є розширення послуг із професійної психологічної допомоги та спеціалізованого супроводу захисників. Наразі обов'язки з ветеранської політики покладені на наявних фахівців.

- транспортна мобільність та інформування:

- через значну віддаленість сіл існує потреба у покращенні транспортного сполучення для доїзду спеціалістів. Також важливим є проведення інформаційної роботи серед місцевого населення щодо умов та можливостей отримання соціальних послуг через благодійну організацію.

Доступність соціальних послуг:

Організація надання соціальних послуг у громаді орієнтована на максимальне наближення допомоги до місця проживання людей. Оскільки села розкидані на великій відстані, роботу побудовано так, щоб послуги надавалися безпосередньо за місцем проживання вразливих громадян. Працівники благодійної організації відвідують самотніх літніх людей, осіб з інвалідністю та родини у складних обставинах прямо вдома. Це дозволяє забезпечити адресною допомогою маломобільних жителів, яким складно самостійно дістатися до адміністративного центру. Більшість соціальних послуг вразливим категоріям населення надавачі надають, відвідуючи їх за місцем проживання. На рівні кожного села до підтримки людей за потреби долучаються медичні працівники, представники старостатів, освітяни та Служба у справах дітей. На сьогодні у громаді сформовано базовий пакет допомоги, який включає догляд вдома, стаціонарний догляд, супровід сімей та кризову підтримку фізичний супровід маломобільного населення. Проте існує потреба у подальшому впровадженні та розвитку ширшого спектра послуг. До напрямків, які важливо розвивати у майбутньому, належать денний догляд для дітей та дорослих з інвалідністю, послуги раннього втручання для сімей з маленькими дітьми, підтримане проживання та фізичний супровід.

На рівень доступності послуг суттєво впливає територіальна віддаленість сіл у структурі громади, що ускладнює доїзд до місця роботи чи закладу дошкільної освіти. Попри значні відстані між населеними пунктами, працівники благодійної організації забезпечують регулярне відвідування підопічних безпосередньо в їхніх домівках. Крім того, загальна інфраструктура громади потребує поступового пристосування для зручнішого пересування осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Іншим важливим фактором є інформаційна доступність. Місцеве населення наразі недостатньо обізнане щодо змісту соціальних послуг та можливостей їх отримання через

благодійну організацію за кошти бюджету, що зумовлює потребу в посиленні роз'яснювальної роботи.

4.2. Стан інформування та обізнаності населення про соціальні послуги, що надаються в територіальній громаді, їх зміст та порядок надання.

Аналіз опитування населення показав, що в Пасічнянській територіальній громаді є всі умови, щоб дізнатися про соціальну допомогу. Головними джерелами інформації є офіційний сайт громади, фейсбук-сторінка громади. Ці ресурси працюють постійно. На них регулярно публікують новини про соціальні заходи, видачу гуманітарної допомоги та корисні статті. Також люди часто дізнаються про допомогу особисто від старост у селах та від працівників БФ БО «Карітас – Надвірна» які приїжджають до них додому.

Водночас опитування виявило, що деякі люди все одно погано знають, які саме послуги можна оформити. Найчастіше це пов'язано з тим, що мешканці починають цікавитися цим питанням лише тоді, коли вже трапилася якась біда. Також літнім людям та іншим вразливим категоріям буває важко користуватися інтернетом, тому вони пропускають роз'яснення на сайтах. Через це переселенці, особи з інвалідністю, сім'ї, які виховують дітей з інвалідністю, та родини військовослужбовців часто потребують додаткових підказок про порядок отримання послуг. Щоб допомогти цим людям краще орієнтуватися, Пасічнянська сільська рада разом планує посилити роз'яснювальну роботу. Ми будемо не лише оновлювати інформацію в інтернеті, а й передавати прості друковані пам'ятки через старост безпосередньо у руки мешканцям сіл.

4.3. Висновки за результатами оцінювання організаційної спроможності територіальної громади у забезпеченні населення соціальними послугами та пропозиції щодо удосконалення.

Проведене оцінювання показало, що Пасічнянська територіальна громада має хороший рівень спроможності для забезпечення мешканців соціальною підтримкою. Завдяки обраній моделі фінансування, сільська рада успішно фінансує базові соціальні послуги за кошти місцевого бюджету. БФ БО «Карітас-Надвірна» як головний надавач якісно забезпечує мешканців у селах доглядом вдома, соціальним супроводом родин у складних обставинах та екстреною кризовою допомогою. Також у громаді налагоджена чітка внутрішня взаємодія між відділом соціального захисту населення, службою у справах дітей та фахівцем із соціальної роботи, фахівцями з супроводу ветеранів що дозволяє оперативно координувати допомогу людям. Важливу роль відіграє і міжвідомча співпраця на місцях із залученням старост, медиків та освітян.

Водночас для подальшого розвитку системи та підвищення її ефективності пропонуються такі кроки щодо удосконалення:

- по-перше, необхідно продовжувати та розширювати практику закупівлі соціальних послуг за кошти місцевого бюджету. Це дозволить зберегти стабільність надання вже існуючих послуг і поступово додавати нові затребувані напрямки, такі як денний догляд для дітей та або послуги раннього втручання для сімей з маленькими дітьми.

- по-друге, через збільшення кількості захисників та їхніх сімей важливим завданням є посилення напрямку ветеранської політики та професійної психологічної допомоги. Доцільно розглянути можливість залучення до роботи фахових кризових психологів для підтримки ветеранів війни, військовослужбовців та родин загиблих чи зниклих безвісти воїнів.

- по-третє, потрібно активізувати роз'яснювальну роботу серед населення для підвищення обізнаності про соціальні послуги. Оскільки електронні ресурси громади працюють постійно, їх варто доповнити простими покроковими інструкціями. Додатково пропонується виготовляти друковані пам'ятки та оголошення, які старости та медичні працівники зможуть розповсюджувати безпосередньо у селах серед літніх людей, переселенців та сімей з дітьми.

- по-четверте, у планах розвитку громади слід приділити увагу покращенню доступності інфраструктури. Це стосується поступового пристосування громадських місць для зручного пересування маломобільних жителів, а також опрацювання варіантів покращення транспортного сполучення між віддаленими селами, що спростить надавачам доступ до отримувачів послуг.

5. ВИСНОВКИ ЩОДО ПРІОРИТЕТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ У ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ В СЕРЕДНЬОСТРОКОВІЙ І КОРОТКОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ З УРАХУВАННЯМ ВИЯВЛЕНИХ ПОТРЕБ ТА НАЯВНИХ РЕСУРСІВ

На основі проведеного аналізу потреб мешканців та оцінки спроможності громади, визначено чіткі пріоритети для розвитку системи соціальної допомоги. Головною метою є збереження стабільної підтримки вразливих категорій та поступове розширення послуг.

У короткостроковій перспективі першочергова увага буде зосереджена на таких завданнях:

-забезпечення безперебійного фінансування з місцевого бюджету базових послуг, які вже надає БФ БО «Карітас-Надвірна», а саме догляду вдома, стаціонарний догляд, кризової допомоги та соціального супроводу сімей у складних життєвих обставинах.

-посилення інформаційної роботи серед мешканців для підвищення їхньої обізнаності про умови отримання допомоги. Для цього планується доповнити

сайт та фейсбук-сторінки громади простими покроковими підказками, а також налагодити регулярну передачу друкованих пам'яток безпосередньо у руки жителям сіл через старост та медичних працівників.

-удосконалення взаємодії у сфері ветеранської політики шляхом чіткого закріплення обов'язків із супроводу захисників та їхніх родин з наявними фахівцями.

У середньостроковій перспективі пріоритетними напрямками розвитку визначено:

-поступове розширення фінансування для впровадження нових затребуваних соціальних послуг.

-розвиток системи професійної психологічної допомоги у громаді шляхом залучення до співпраці фахових кризових психологів для роботи з ветеранами війни, військовослужбовцями та родинами загиблих чи зниклих безвісти воїнів.

-сприяння покращенню доступності соціальної інфраструктури, що включає поступове пристосування громадських просторів для маломобільних людей та опрацювання можливостей покращення транспортного сполучення між віддаленими селами, щоб спростити надавачам доступ до отримувачів послуг.

6. НАДАННЯ МЕШКАНЦЯМ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЯКІСНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ, ЇХ ЗМІСТ І ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ.

Організація надання мешканцям територіальної громади якісної інформації про соціальні послуги, їх зміст і порядок отримання є одним із ключових завдань для підвищення обізнаності громадян та забезпечення прозорості роботи. Своєчасне та зрозуміле інформування дозволяє кожній людині, яка опинилася у складних життєвих обставинах, чітко розуміти свої права на підтримку та алгоритм дій для її оформлення.

Для досягнення цієї мети у громаді ведеться системна робота за кількома основними напрямками.

- по-перше, забезпечується постійне наповнення офіційного сайту громади та фейсбук-сторінок актуальними матеріалами. Електронні ресурси доповнюються простими і зрозумілими роз'ясненнями, де покроково розписано, які саме послуги надає благодійна організація за кошти місцевого бюджету, які документи необхідно підготувати та куди звертатися для подання заяви. Це дозволяє зробити інформацію максимально доступною для активних користувачів інтернету, переселенців та сімей з дітьми.

- по-друге, особлива увага приділяється жителям віддалених сіл та людям похилого віку, які мають обмежений доступ до мережі інтернет. Для них якісне інформування забезпечується через безпосередній контакт на місцях. Старости

сіл, медичні працівники та представники благодійної організації під час особистих зустрічей чи візитів додому надають усні консультації та роз'яснюють зміст таких базових послуг, як догляд вдома чи соціальний супровід. Додатково планується виготовлення та поширення друкованих пам'яток та буклетів, які розміщуватимуться на дошках оголошень та в амбулаторіях, щоб кожен мешканець міг легко дізнатися про доступну допомогу.

Такий комплексний підхід до інформування гарантує, що роз'яснювальна робота охоплює всі верстви населення, а порядок отримання соціальних послуг залишається відкритим, зрозумілим та доступним для кожного, хто потребує дпомоги.

Начальник відділу
соціального захисту населення **Марія МИХАЙЛЮК**